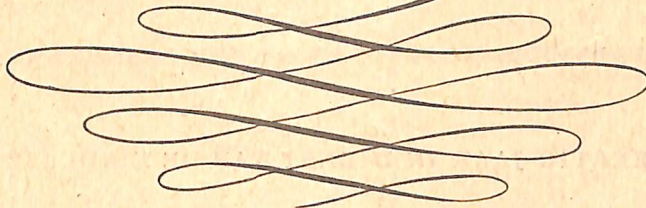

van Mens tot Mens

Orgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas” onder redactie van J. Blom, T. van Grootheest en C. M. Swiebel. Administratie-adres: Vondelstraat 61, Amsterdam-W.

GEMEENTEBESTUREN VAN TILBURG EN BREDA WEIGEREN SUBSIDIE AAN „HUMANITAS”

Protestbijeenkomst in Tilburg gehouden op 18 Februari

In de tot de laatste plaats bezette zaal van Hotel de Lindeboom te Tilburg, hebben mr. dr. J. In 't Veld, mr. A. Stempels en de heer J. H. Scheps Donderdagavond jl. hun verontrusting uitgesproken over het feit, dat de gemeentebesturen van Tilburg en Breda het subsidie, dat zij in de jaren 1952-1953 verleenden, ten behoeve van het maatschappelijk werk, dat Humanitas in Noord-Brabant verricht, voor het jaar 1954 hebben geweigerd.

Deze weigering vloeit voort uit de houding van de KVP-fracties die in beide gemeenten over de absolute meerderheid beschikken. In deze kring is men nl. van mening, dat men niet kan medewerken aan het verlenen van overheids-subsidie aan een vereniging die zich niet baseert op een christelijke levensbeschouwing.

Hieronder volgen de voornaamste gedeelten uit de redevoeringen van de drie bovengenoemde sprekers:

DE HEER IN 'T VELD ging er in zijn toespraak van uit, dat meer nog dan een gekwetst rechtsgevoel, grote bezorgdheid de reden is van zijn stellingname op deze vergadering. Het erge is, volgens spreker, dat deze weigering tot subsidieverlening voor 1954 ons niet eens overvalt. Wij hadden dit al zien aankomen.

Van de bereidheid van rooms-katholieken, blijkende gedurende en kort na de bezetting, om de kans tot samenwerking met andersdenkenden aan te grijpen bij de bestrijding van het zich alom manifesterende geestelijk nihilisme, is niets meer over. Het overleg van mens tot mens gedurende de laatste bezettingsdagen over wat men gezamenlijk kon doen tegen het afbrokkelend normbesef, dat ontstellende vormen aannam, is ten slotte uitgelopen op het tegenwoordige totale gemis aan samenwerking, en dat terwijl de grootste gevaren onze gehele cultuur bedreigen.

Spreker meende het beeld van onze samenleving niet eens te kunnen vergelijken met dansen op een vulkaan, doch, erger nog, met ruzie maken op een vulkaan. Het is in dit verband niet in de eerste plaats een oorlog die spreker vreest als de grootste dreiging, doch meer de duidelijke wens achter het ijzeren gordijn, om alle politieke en sociale

spanningen in West-Europa op te roepen, die daar maar op te roepen zijn, een nog veel groter gevaar volgens spreker.

En in plaats van de allesoverheersende wens West-Europa geestelijk sterk te maken, weet men in bepaalde kringen niets beters te doen dan verschillen toespitsen en de medewerking van „Humanitas” bij de bestrijding van het verontrustend euvel der afbrokkeling van het normbesef in onze westerse maatschappij, terug te wijzen; niets beters dan humanistisch of buitenkerkelijk georiënteerde medebestrijders van dit kwaad tot tweede-rangs burgers te degraderen. Spreker haalde als voorbeeld de woorden aan van de heer Quaedylic, uit het verslag van de gemeenteraadszitting van Breda waarbij subsidie aan Humanitas werd geweigerd. In die vergadering werd onze richting in strijd met het levend christendom genoemd, weshalve steun daaraan in strijd zou zijn met het algemeen belang. Spreker tarte tevens de r.k. pers haar aantijgingen waar te maken door ons o.a. te vertellen waar en wanneer gezinsverzorgsters van Humanitas in de gezinnen waar zij werken geboortebeperving zouden hebben gepropageerd.

Spreker achtte dergelijke uitingen in de r.k. pers symptomatisch en, met vele andere, in strijd met het christelijk gebod: „Gij zult geen valse getuigenis over uw naaste afleggen.” Met dit beginsel nemen sommige sprekers en de katholieke pers het, als het op de bestrijding van het Humanisme aankomt, niet zo nauw.

Oorzaak en gevolg verwarrend, geeft men ons de schuld van de ontkerstening en vergeet, dat al meer dan honderd jaar duizenden geen troost meer in de kerk gevonden hebben wegens de gebleken grote tegenstelling tussen leer en leven.

Na een vergelijking met de schoolstrijd gemaakt te hebben, besloot spreker met alle aanwezigen op te wekken om, nu het ons moeilijk gemaakt wordt, met het werk door te blijven gaan. Wij zullen dus nog méér leden moeten winnen en nóg méér particuliere bronnen moeten aanboren om het maatschappelijk werk, ten behoeve van mensen die buiten de kerk staan, voort te zetten.

(vervolg op blz. 3)

VEERTIG JAAR TOEWIJDING AAN EEN IDEAAL

P. C. FABER VEERTIG JAAR IN DIENST VAN DE KINDERBESCHERMING

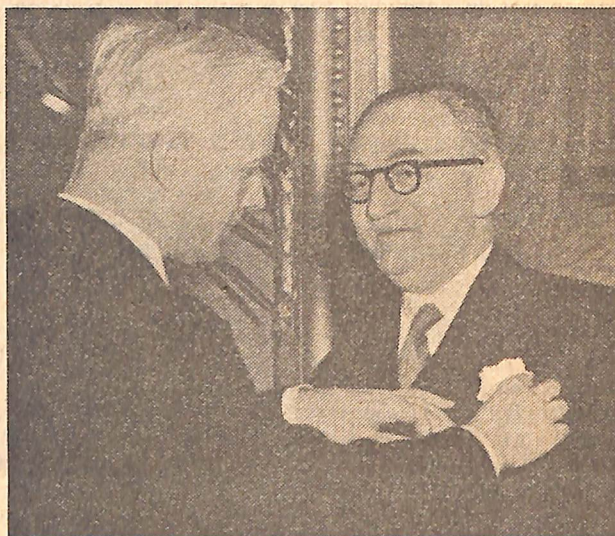
Sommige mensen hebben bezwaar tegen het vieren van jubilea, omdat deze zo geschikt zijn om de ijdelheid te prikkelen. Er zit wat in deze opvatting. Maar ook een andere kijk op het geval is mogelijk: Waarom zou men wachten totdat iemand dood is, om zijn verdiensten in het licht te stellen?

Voor beide partijen is het eerste aangenamer: voor de huldiger, omdat hij tot een levend mens kan spreken; voor de gehuldigde, omdat hij er zelf zijn genoegen aan beleeft. En, wat drommel, wat is er tegen dat iemand na een lang, werkzaam leven, ervaart dat hij niet voor niets geleefd en gewerkt heeft en dat hij daardoor een kring van mensen heeft gevormd, die waardering en sympathie voor hem voelt? In het organisatieleven en het maatschappelijk werk doet men zoveel teleurstellingen op en ondervindt men — terecht of ten onrechte — zoveel critiek, dat waarachtig een beetje waardering geen overbodige weelde is!

Dit dachten we, toen we op 16 Januari in het Amsterdamse stadhuis zaten tussen een paar honderd anderen, met het doel P. C. Faber te huldigen en te danken in verband met het feit, dat hij 40 jaar geleden als jong onderwijzer een benoeming aanvaardde als opvoedend ambtenaar aan het ROG te Doetinchem en daarmee blijvend zijn leven een bepaalde richting gaf. Wie ambitie had voor dat ondankbare en slecht betaalde baantje, moet wel geleid geweest zijn door een sterk idealisme en een diep gewortelde wil om zijn leven in dienst te stellen van hen, die lijden, die aan de zelfkant van de samenleving verkeren, die aan alle kanten te kort komen.

Aan het eind van deze 40 jaren mag wel als een voldongen feit worden vastgesteld, dat Faber zich in zijn eigen gevoels en neigingen niet heeft vergist. Want anders zou hij het geen 40 jaren hebben uitgehouden en er zijn goed humeur en gevoel voor humor niet bij hebben behouden. „Veertig jaren in dienst van de Kinderbescherming,” zo luidde de karakteristiek van de afgelopen periode. Terecht, want in tal van functies te Rotterdam en Amsterdam heeft Faber zich aan de Kinderbescherming gegeven. Maar toch was de term „Kinderbescherming” niet volledig en voldoende om Fabers activiteit in deze 40 jaren te kenschetsen. Immers, ook de volwassene die hulp behoeft en het hele sociale probleem hebben zijn aandacht en liefde gehad en zijn activiteit geprikkeld.

Daarom werd en bleef hij democratisch-socialist; daarom werd en bleef hij geheelonthouder. En dat niet maar zo terloops, maar met de overgave die nu eenmaal aan Faber eigen is. De verleiding is groot, deze beweringen te staven met een opsomming van alles wat hij gedaan heeft, van de functies in openbare en andere organen die hij bekleedt of vervuld heeft. We bedwingen deze verleiding omdat in dit blad ook nog ruimte moet overblijven voor iets anders. Voor één zaak maken we een uitzondering: voor wat Faber voor „Humanitas” betekend en gedaan heeft.

Burgemeester d'Ailly overhandigt Faber de onderscheiding

Als tijdens de bezettingsjaren wordt gepraat en gefantaseerd over de mogelijkheid om na de bevrijding het maatschappelijk werk in ons land een speciaal humanistische vleugel te geven, doet Faber mee en hij is het die niet alleen de voornaamste stoot geeft tot de oprichting van „Humanitas”, maar die zelfs bereid is als eerste secretaris en directeur van onze organisatie op te treden.

Wie dat alles van nabij heeft meegemaakt weet, dat dit een hondenbaan was, maar die weet ook dat — wanneer „Humanitas” thans een bescheiden, maar eervolle plaats inneemt in ons rijk geschakeerde maatschappelijk werk — dit voor een belangrijk deel aan zijn taaië volharding en bijna onbegrensde werkkraft te danken is. Daarom wil „Humanitas” in dit blad speciaal op deze kant van Fabers veelzijdige werkzaamheid aandacht vestigen en hem van harte dank zeggen.

De Amsterdamse receptie deed het volle licht vallen op een merkwaardige zijde van Fabers persoonlijkheid: zijn gave om vriendschapsbanden aan te knopen en te bewaren met mensen van zeer onderscheiden levensopvatting. Vrijzinnige en rechtzinnige predikanten, ja zelfs een 84-jarige hoge r.k. geestelijke, die daarvoor speciaal uit Maastricht was overgekomen, bevonden zich onder hen, die deze overtuigde en strijd bare humanist kwamen gelukwensen. Zo iets komt niet alle dagen voor. Faber denkt nog niet aan rusten. Wij wensen hem nog een reeks van nuttige en vruchtbare jaren toe. Waarbij zijn opgewektheid en de alzijdige vriendschap blijvend zijn deel mogen zijn!

H. PLOEG JR.

(Vervolg van pag. 1)

DE HEER STEMPELS constateerde, dat in het geval van de subsidieafwijzing door Tilburg en Breda de overheid Humanitas is gaan beoordelen op levensbeschouwelijk terrein, met daaruit voortvloeiend: „Discriminatie”. Dat is jammerlijk, vooral door de manier waarop de subsidie is afgewezen, nl. met als reden voor die afwijzing, de humanistische grondslag, genoemd in art. 2 der statuten van Humanitas.

In de raadsverslagen vond spreker twee gangbare overwegingen tot afwijzing van het humanisme door rooms-katholieken terug:

De eerste: Humanisme is eigenlijk geen levensbeschouwing en niet gelijk te stellen met een geloof;

de tweede: Humanisme is anti-godsdienstig.

Spreker betoogde, dat het humanisme dezelfde functie voor de aanhangers heeft als de godsdienst.

Het doet er niet toe hoe men het beredeneert of hoe men deze stelling aanpakt, dit feit staat onomstotelijk vast. De functie is er, is niet weg te redeneren.

Dat Humanisme niet anti-godsdienstig is, had volgens spreker de heer In 't Veld al duidelijk aangetoond.

Als dr. J. P. van Praag ergens opmerkt: „Wij schuwen de strijd niet”, dan wil dit zeggen dat, als men ons aanvalt of tekort doet, wij ons daar tegen verdedigen.

Dat is héél wat anders dan de actieve bestrijding van christendom.

Spreker schetste vervolgens met een aantal voorbeelden uit de bestrijding van het Humanistisch Verbond, dat de overheid, waar zij in meerderheid rooms-katholiek is, niet neutraal is op levensbeschouwelijk terrein.

En het is deze levensbeschouwelijke neutraliteit die de viering van 100 jaar Kromstaf heeft mogelijk gemaakt.

De Nederlandse wet spreekt, volgens spreker, alleen van vrijheid van godsdienst. In de verklaring van de rechten van de mens evenwel, wordt gesproken over vrijheid van godsdienst en overtuiging (art. 18 van de Universele verklaring van de rechten van de mens). En het is deze verklaring, die zonder meer in de bijlage van het statuut van de Ned. Indonesische Unie is opgenomen en die dus als wet voor Nederland geldt.

Het aannemen met tweederde meerderheid van dit statuut door onze volksvertegenwoordiging bewijst zonneklaar dat de structuur van onze staat gebaseerd is op levensbeschouwelijke neutraliteit van de overheid.

Spreker besluit met te constateren, dat het bedroevend is, dat er een groep in ons volk is, die de rechten van de mens, die zozeer een voorwaarde vormen voor de Westeuropese spankracht, zó onvolledig honoreren.

NIEUWS UIT GEWESTEN EN AFDELINGEN

AFDELING ZWOLLE.

SPEELGOEDACTIE.

Door verschillende omstandigheden was het ons helaas niet mogelijk de via de Vara-actie ontvangen speelgoederen vóór of op Sinterklaas uit te reiken. In plaats hiervan hadden wij op 13 Januari jl. een kindermiddag georganiseerd, welke uitnemend is geslaagd. Een vijftigtal kinderen genoten van prachtige lantaarnplaatjes, van de tra-

ditionele tractatie en het mooie speelgoed werd, hoewel dus wat laat, in dank aanvaard.

BAZAR

Ter versteviging van de kas hielden wij op 4, 5 en 6 Februari jl. een bazar in het gebouw „Palvu”.

Door de medewerking van velen, w.o. leden van onze sectie „gezinsverzorging”, ontvingen wij een keur van allerlei artikelen, zodat een drietal stands konden worden ingericht. Hiernaast waren dan natuurlijk de sjoelbakken, grabbelton, theeschenkerij enz.

De directrice van het Centraal Bureau, mej. M. Dijkstra, heeft de bazar offi-

DE HEER SCHEPS begon met te wijzen op de plicht van de overheid, en in dit geval van de gemeenteraadsleden, de belangen van de gemeente naar beste weten te dienen. Dat sluit, naast bruggen- en wegebouw en andere materiële voorzieningen ook de zorg voor onstoffelijke zaken in. De zorg voor de mens als geestelijk redelijk wezen.

Spreker toonde in een gloedvol betoog op historische gronden aan, dat nergens in de geschiedenis een meerderheid zonder schade voor zichzelf zijn wil aan een minderheid heeft opgelegd. Onder de vele voorbeelden noemde de spreker de katholieke landen Spanje en Italië, die, hoewel daar een roomse meerderheid alle andersdenkenden heeft weten te elimineren, wel allermist aan andere landen ten voorbeeld kunnen worden gesteld als sterk levende rooms-katholieke landen. Integendeel. Het tragische is, dat in onze geschiedenis paters met een hart vol liefde het vuur van de brandstapel hebben gestookt en even tragisch was de schuld van Calvijn aan de dood van Servet.

Wat, vraagt spreker, is er bereikt met het op zolder drukken van het rooms-katholieke geloof, met het vervolgen van remonstranten, de vervolging van Joden?

Nergens in de geschiedenis heeft het gebruik van meerderheid als macht tegen een minderheid geestelijke of zedelijke winst aan de onderdrukker gebracht.

Het hoofdthema van sprekers betoog was, evenals dat van de heer Stempels, de plicht tot levensbeschouwelijke neutraliteit van de overheid, maar dan bij deze spreker op grond van de allesoverheersende naastenliefde, die gedogen moet, dat de leugen voor de één de waarheid voor de ander kan zijn. Nimmer mag de mens de leugen in de levensbeschouwing van zijn naaste in deze wereld anders dan met liefde tegemoet treden, daarmee zijn eigen waarheid tevens bevestigend.

Samenvattend besloot spreker dat de gemeenteraadsleden, als zij hun taak goed verstaan, de belangen van alle bewoners in de gemeenschap moeten dienen en niet alleen die van een meerderheid.

Men bedenke dat verdoolde kinderen slechts zijn thuis te brengen aan de koorden van de liefde.

Uit het bovenstaande hebt u, lezers, wel begrepen dat de woorden van onze voorzitter behalve tot de buitenwereld ook persoonlijk tot u gericht zijn. Het behoeft geen nadere toelichting dat het beste antwoord op de bestrijding van ons werk dat u kunt geven een groot aantal nieuwe leden is. Meestal zijn herhalingen vervelend, doch een maandelijks terugkerend antwoord: de vorm van nieuwe leden zal dat nimmer zijn. Nieuwe leden vormen de beste en meest effectieve ondersteuning van de in Tilburg gesproken woorden.

ciel geopend, waarbij zij nog over doel en wezen van „Humanitas” sprak. Het bezoek had beter kunnen zijn, maar het mooie „ijs-weer” heeft ons parten gespeeld. De netto-opbrengst zal ongeveer f 375 bedragen.

F. W. FREK, secretaris.

HUMANITAS-AFDELING

„GOOI-NOORD” IN BUSSUM

OPGERICHT.

Op 22 Januari vond in de foyer van „Concordia” de oprichtingsvergadering plaats van de afdeling „t Gooi-Noord”. Toen voorzitter Adriaanse de vergade-

ring opende waren ruim 40 belangstellenden aanwezig. Deze opkomst moet weliswaar gering worden genoemd, doch het feit, dat de nieuwe afdeling met plm. 100 leden start, vergoedt dit ruimschoots.

De voorzitter deelde mede, dat het voorlopig bestuur bestaat uit P. Adriaanse, voorzitter, J. Hoogstraate-Baak, secretaresse en G. de Vries-Knigge, penningmeesteresse. Leden van het bestuur zijn: E. Visscher-Baruch en A. Sterken. Mej. Dijkstra, directrice van het Centraal Bureau te Amsterdam, gaf in vogelvucht een overzicht over het ontstaan en de opbouw van „Humanitas”. Hierna sprak mej. Dijkstra over het werk in de verschillende secties: kinderbescherming, reclassering, gezinsverzorging, bejaardenzorg en algemeen maatschappelijke zorg. Sedert twee jaar is „Humanitas” een erkende voogdijvereniging. Voor het reclasseringswerk is thans door de minister een speciaal opgeleide reclasseringsambtenaar ter beschikking van „Humanitas” gesteld om aan een sectie leiding te geven.

Na de pauze werd een zeer interessante film vertoond over een Engels militair revalidatie-centrum. De nieuwe afdeling van „Humanitas” welke secretariaat is gevestigd J. H. v. t Hoffweg 39 te Bussum, tel. 9096, mag op een zeer geslaagde oprichtingsvergadering terugzien.

Verantwoorde vacantiebesteding

Van het reisbureau „De Vrije Wereld” ontvingen wij een aantal bijzonder aantrekkelijke geïllustreerde reisoverzichten, waarop wij gaarne in deze kolommen de aandacht willen vestigen.

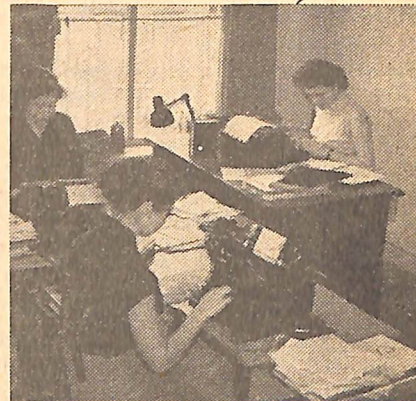
Het bureau werd opgericht door diverse organisaties uit de moderne arbeidersbeweging met het doel een technisch apparaat te hebben dat personen met geringe financiële mogelijkheden steun geeft op het vaak glibberig terrein van gezamenlijke buitenlandse reizen.

De Stichting „De Vrije Wereld” is dus op niet-commerciële basis gevestigd en organiseert ca. 140 groepsreizen, welke u in de gids omschreven zult vinden. De gids is op aanvraag verkrijgbaar bij het reisbureau, Reguliersgracht 80, Amsterdam.

De opzet van de reizen is enerzijds een eenvoudige doch volkomen verantwoorde accommodatie te geven, anderzijds de groepsreizen een eigen sfeer te geven. De geest kan zo gemakkelijk afglijden naar die van de gevreesde feestneusreizen. Bij lezing van deze gids en speciaal het voorwoord, zal men spoedig begrijpen hoe dit doel wordt bereikt.

REPORTAGE-FLITSSEN

uit de keuken van het Centraal Bureau, Vondelstraat

Typekamer

We horen nog wel eens als we in een afdeling op bezoek komen: „Zeg, we nemen natuurlijk graag aan, dat jullie daar in Amsterdam zo wel het één en ander te doen zult hebben, maar wat gebeurt er nu precies.” Eigenlijk weet je op zo'n vraag niet zo gauw een antwoord te geven en ben je geneigd te zeggen: „Nou, zo van alles”, maar dat is nu niet bepaald een antwoord, dat de zaak veel helderder maakt. En toch is het niet eens zo'n gek antwoord. Er gebeurt inderdaad van alles, het werk is zo veelvormig, dat er voor niet ingewijden waarschijnlijk kop noch staart aan te ontdekken valt. Daarom zullen we trachten u in dit stukje iets te vertellen van wat er op het Centraal Bureau zoal gedaan wordt, niet om ons zelf in het zonnetje te zetten, maar om te bereiken, dat we, als u ons weer de vraag stelt, wat we nu wel doen, met een rustig geweten kunnen antwoorden: „Nou zo van alles; hè.”

Op een ochtend zijn we dus naar de Vondelstraat gestapt, ons gedragende, alsof we het Centraal Bureau nog nooit eerder in ons leven hadden gezien. Het viel niet mee!

Ten eerste de Vondelstraat zelf. We hadden gedacht, dat we in Amsterdam de nagedachtenis van de grote dichter op waardiger wijze zouden hebben geëerd. De Vondelstraat is nl. een van die lelijke, saaie straten, waarvan de huizen op een opdringerige wijze getuigenis afleggen van de volkomen smake-loosheid, waarmede de bouwers aan het begin van onze eeuw waren behept. „Herenhuizen”, zal wel hun bedoeling geweest zijn, maar ondanks grote ijeren hekken, versierselen en tierelantijnen, is het resultaat maar droevig geworden. Gelukkig hoorden we later, dat er ook nog een park naar Vondel genoemd werd, zodat de schepper van „de Gijsbrecht” ten slotte toch nog aan zijn trek gekomen is.

De tweede tegenvaller stond ons op het Centraal Bureau zelf te wachten. In onze onschuld hadden we gedacht, dat we mej. Dijkstra, de directrice, zo wel even te spreken konden krijgen, maar dat ging niet door: De Chef de Bureau, de heer Van Schaaik, deelde ons mede, dat ze vanochtend naar een vergadering was van de Centrale Raad voor de Gezinsverzorging, in verband met de nieuwe subsidieregeling. „Vanmiddag dan misschien?” „Nee, want dan is ze in Den Haag, naar een andere vergadering. Toen bleek, dat de hele agenda van de directrice voor de eerste twee weken gevuld was, zowel

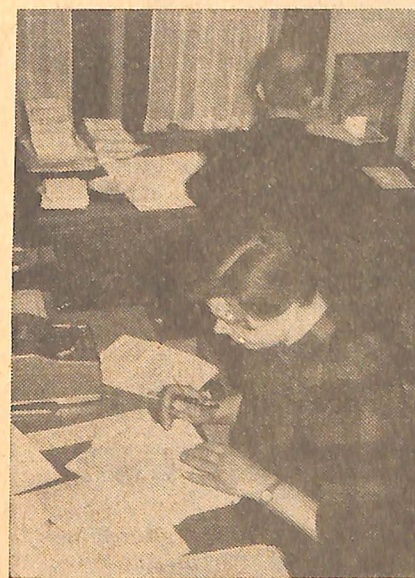
's ochtends, 's middags als 's avonds, hebben we het maar opgegeven en ons verder aan de zorgen van de heer Van Schaaik toevertrouwd. Waarmee die agenda gevuld was? We hoorden hierop een kleine bloemlezing uit deze vergaderagenda die we enige minuten in aandachtige stilte aanhoorden. Daartussendoor moet zij haar post afwerken, de redactie van Humanitas verzorgen, enz. enz. Aangezien wij een beetje duizelig werden, zijn we naar een andere afdeling gegaan om weer wat op verhaal te komen. Het eerste wat ons opviel in deze kamer, was, dat er veel te veel bureau's in een veel te kleine ruimte waren samengepakt, maar met veel „pardons” en: „Mogen we even passeren”, lukte het toch om ergens een stoel tussen te wringen. We vroegen ons af, hoe je hier ooit rustig zou kunnen werken. „Kan ook niet goed, we moeten nodig een andere kantoorruimte hebben, we zijn er allang uitgegroeid.” Dat was de mening van Van Schaaik en alle aanwezigen waren het volkomen met hem eens.

Wie die aanwezigen waren?

Allereerst dan maar de dames!

Mej. Rijz, maatschappelijk werkster van de Voogdijvereniging. Zij is het, die pleeggezinnen voor onze Voogdijpupillen opspoort en met de adspirant-pleegouders alles bespreekt, wat er al zo komt kijken bij de aanneming van een pleegkind. Haar meeste werk ligt buiten het kantoor en haar arbeidsterrein strekt zich uit van Roodeschool tot Hulst en van Maastricht tot Den Helder. Van haar bevindingen brengt zij rapport uit aan het sectiebestuur, dat over het al of niet aanvaarden van pleeggezinnen be-

schikt. Een zeer verantwoordelijke taak, die vaak moeilijke beslissingen met zich brengt. Verder onderhoudt ze het contact met de kinderen, waarover Humanitas de voogdij heeft aanvaard en is ze regelmatig in het kinderruimte te vinden. Mevrouw Roes, de tweede vrouwelijke medewerkster, die in deze kamer haar tenten heeft opgeslagen is secretaresse van de sectie gezinsverzorging. Zij is nog niet zo heel lang bij Humanitas, hetgeen van de meeste medewerkers, op mej. Rijz en mej. Dijkstra na, gezegd kan worden. Haar taak is het contact onderhouden met de afdelingen, waar aan gezinsverzorging wordt gedaan, voorlichting geven op het terrein van de subsidies, in afdelingen waar men de gezinsverzorging gaat opzetten, advies geven. Samen met de heer Blom, behandelt ze de gevallen voor het fonds „Makkerhulp”. Binnenkort komen er nog een paar taken bij: secretaresse voor de sectie bejaardenzorg, want die wordt eerstdaags geïnstalleerd en het werk in de „Ontwikkelingsgebieden.” En nu de heren: Onze vriend Blom is secretaris van de sectie Kinderbescherming sinds 1 Januari. Voogdijaanvragen, subsidieaanvragen, suppletieverklaringen, verpleegprijzen, bereidverklaringen, verpleegcontracten, dit zijn de woorden, waarvan hij er minstens in elke zin een gebruikt. Een beperkte woordenschat zult u zeggen, maar vergis u niet, ze

De heer Boolting en mej. Oostenbrug

brengen hem in contact met o.a.: het ministerie van Justitie, Voogdijraden, gemeentelijke diensten van Sociale Zaken, andere voogdijverenigingen, terwijl zijn taak ten opzichte van het kinderruimte ook niet te verwaarlozen is. Wendt iemand zich met een verzoek tot het Fonds Makkerhulp, ook daar weet de heer Blom alles van en vaak is hij dan ook op reis om met de aanvragers te overleggen, hoe de moeilijkheden het best uit de weg geruimd kunnen worden.

Dan rest ons, wat het maatschappelijk werk betreft, alleen nog de heer Hutte, reclasseringsambtenaar van het Genootschap, gedetacheerd bij Humanitas. Hij is pas sinds 1 Februari bij Humanitas en er kan dus over zijn werk nog niet veel gezegd worden. We zullen echter aan de toenemende activiteit op het gebied van de reclassering gauw genoeg merken, dat hij er is.

En nu over naar de typekamer. Hier ratelen de machines onder de vaardige vingers van mevr. De Leeuw, mevr. v. d. Hart, mej. Stade en mej. Wit. Stuk voor stuk virtuozen op het gebied van de brievenproductie. Stapels brieven worden er elke dag opgegeven, maar het moet al heel gek zijn, als die niet 's avonds al op weg zijn naar hun diverse bestemmingen in het land. Hier bivakkeert ook Magda Kroon de jongste, kan alles, weet alles, doet alles. Haar stencilwerk is beroemd.

Over deze illustere schare zwaait Van Schaaik de scepter. Hij moet met het regelen van het werk tussen heel wat draaikolken zien heen te zeilen, want één van allen heeft altijd wel een haastkarweitje, dat beslist vandaag moet gebeuren en meestal zijn het twee of drie tegelijk. En dat is niet het enige wat hij te doen heeft, contact met de afdelingen over statistische gegevens, ledentallen, de voorbereidingen voor het congres, kaderweekends, enz., het komt allemaal voor een groot deel op zijn hoofd terecht.

Nu nog even naar de kamer der zuchten, de financiële afdeling. Op deze meest materialistische afdeling van het Centraal Bureau zetelen mej. Oosten-

brug, de boekhoudster en Van Grootheest. De boekhoudster zorgt ervoor, dat we altijd weer te weten komen wat er met het geld van de vereniging gebeurt. Soms zit zij met een heel lang gezicht over haar boeken, dat is dan het teken, dat er geen geld meer is, waar iets mee kan gebeuren. Van Grootheest heeft de taak om te trachten dit lange gezicht te voorkomen met prijsvragen, financiële acties enz. Tot nu toe is dat aardig gelukt, maar toch hoopt hij, dat Humanitas over niet al te lange tijd zo veel leden zal tellen, dat het slagen of niet slagen van financiële acties niet meer van beslissende invloed zal zijn op de gang van zaken in de Vereniging.

Het is dan ook geen wonder, dat hij als secretaris van de Landelijke Prop. commissie een werkzaam aandeel heeft in de organisatie van de ledenwerving. Juist toen we het Centraal Bureau na deze rondgang weer wilden verlaten, ontmoetten we mej. Dijkstra en we konden haar nog even deze vraag stellen: „Wat ziet u als belangrijkste taak van het Centraal Bureau?”

En het antwoord luidde: „Het is niet zo makkelijk om te zeggen, wat het belangrijkste is, maar als één van de belangrijkste dingen zie ik het contact met de afdelingen. Het Centraal Bureau zal het knooppunt moeten zijn, waar alle draden van ons verenigingsleven samenkomen. Van het Centraal Bureau uit dient alle mogelijke hulp te worden geboden bij het werk van de afdelingen. We weten, dat we, juist op dit laatste punt, in de afgelopen tijd niet altijd hebben kunnen doen, wat nodig was, maar nu de bezetting van het Bureau belangrijk is verbeterd, zal ook dit zeker anders worden!”

Toen wij vertrokken kwamen we op de trap twee dames tegen die kwamen praten met mej. Rijz over het aannemen van een pleegkind. Het was dus maar goed dat we vertrokken, want van ruimte voor zoveel bezoekers tegelijk is er nog geen sprake.

NIEUWE REDACTIE „VAN MENS TOT MENS”

Op de vergadering van het Dagelijks Bestuur van Donderdag 11 Februari is een nieuwe redactie voor „Van Mens tot Mens” benoemd.

Het zijn: T. v. Grootheest, het u van ouds bekende redactielid; C. M. Swiebel, de nieuwe secretaris en J. Blom, de nieuwe secretaris van de sectie Kinderbescherming; als redactie-secretaris zal H. v. Schaaik optreden.

Wat is maatschappelijk werk?

Wie over het maatschappelijk werk, verricht door onze Vereniging en door diverse andere instellingen wil schrijven, hoeft niet lang naar stof te zoeken. Laten we alleen maar onze blik langs de afdelingen en ons Centraal Bureau rondwaren, om maar niet te spreken van de tientallen andere instellingen, zoals de medisch opvoedkundige bureau's, de voogdijraden, kinderrechtshouders, Bureau's voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden, de kinderplicht, het bedrijfsmaatschappelijk werk, kindertehuizen, de Wereld Gezondheids Organisatie van de UNO, het departement voor Maatschappelijk Werk, het kinderstrafrecht, de diensten voor Sociale Zaken, de diverse fondsen enz. enz.

Dit is slechts een willekeurige greep. Alleen een dienst voor Sociale Zaken kan formeel gezien een dertigtal taken hebben, vanaf het verstrekken van gebakken vis, tot het verlenen van objecten voor werkeloze kunstenaars. Ik kan wel blijven opnoemen, doch dat hoeft ik reeds niet meer te doen om u te tonen hoeveel instellingen het maatschappelijk werk omvat.

Ten einde ordening in deze chaos te brengen is men ertoe gekomen het maatschappelijk werk in sectoren te gaan verdelen.

Iedere sector omvat een min of meer besloten of afgeronde groep van taken en werkzaamheden, die echter vanwege hun uiteindelijke samenhang weer alle te verenigen zijn onder de gemeenschappelijke noemer van het maatschappelijk werk.

Bij wijze van illustratie wil ik enige sectoren van het maatschappelijk werk noemen. Iedereen heeft ongetwijfeld gehoord van kinderbescherming, nu dat is er één.

De kinderbescherming omvat alle maatregelen en bepalingen van maatschappelijk werk, die betrekking hebben op kinderen. Ten einde deze maatregelen en bepalingen te kunnen verwerkelijken zijn er allerhande instellingen en diverse groepen van gespecialiseerde personen en een grote groep van vrijwillige werkers.

Gaat u maar na: Vanaf het moment dat er een klacht over een kind bij de voogdijraad binnenkomt, gaat er een

legertje mensen aan de gang met dat ene speciale kind en het gezin waaruit het komt, ten einde te trachten de oorzaken, die tot de klacht leiden, op te heffen.

Een andere sector van maatschappelijk werk is bijv. de algemeen maatschappelijke zorg. Een enorme grote sector, met daarinbinnen allerlei min of meer besloten gebieden en wederom een legertje werkers, die zich op een bepaalde individuele persoon richten of op een bepaald gezin dat in maatschappelijke nood verkeert. Er is veel overeenstemming met de kinderbescherming, alleen de objecten, als het ware, verschillen. Immers bij de laatste staat het kind binnen de gemeenschap van het gezin waarin het opgroeit in het centrum; bij de AMZ staat de volwassen persoon in zijn levensgemeenschap in het centrum.

De rechten en verplichtingen van het kind in onze maatschappij, zijn in vele opzichten verschillend van die der volwassenen. De volwassenen moet zorgen voor het inkomen, draagt verantwoordelijkheid in zijn werk, moet zelfstandig staan, is verantwoordelijk voor de keuze van de volksvertegenwoordiging, moet zorg dragen voor de opvoeding van zijn kinderen e.d. Het kind daarentegen is beschermd, er wordt voor gezorgd, het moet groeien en zich leren ontplooiën, krachten opdoen voor de zelfstandige volwassenheid.

Het werk van AMZ zal dus een andere „kleur” en vorm dragen, dan de kinderbescherming. In de AMZ-sector komt men instellingen tegen zoals: Bureau's voor Alcoholisme, de Reclustering, de instellingen der Armenwet, zoals Sociale Zaken, of Burgerlijke Armbesturen, de woonoorden voor a-sociale gezinnen, woninginspectie enz. Nog een andere maatschappelijkwerk-sector is het Bedrijfsmaatschappelijk Werk. Een groot deel van ons volk brengt een belangrijk deel van het leven door in bedrijven en fabrieken. Ook daar kan zich de menselijke nood voordoen.

Er kunnen breuken ontstaan in de relaties tussen werknemers onderling of tussen de superieuren en de werknemers. Dergelijke conflicten brengen schade aan gezonde levenskracht.

Ook hier zal een legertje mensen zich richten op het individu dat binnen het bedrijf in sociale nood is komen te verkeren.

Voorts kan men o.a. onderscheiden het praeventieve maatschappelijk werk, het maatschappelijk werk in Ziekenhuizen (het Medisch Maatschappelijk Werk). Misschien is het u opgevallen, dat ik niet genoemd heb, begrippen als de sociale verzekeringen en diverse voorzieningen, die voor grote groepen van mensen gelden. Bijv. de Noodwet Ouderdoms Voorziening, die voor mensen geldt, die de leeftijd van 65 jaar bereikt hebben, en die beneden een bepaalde inkomensklasse vallen, en geen verdienste meer hebben, of de Ziekwet, die geldt voor werknemers, die beneden een bepaalde loongrens blijven.

Deze wetten en voorzieningen maken maatschappelijk werk mogelijk, maar uitvoering van deze wetten is niet gelijk met het bedrijven van maatschappelijk werk.

Want nu komen we tot de kern van het artikel WAT IS MAATSCHAPPELIJK WERK? Zo eenvoudig het is om aan te tonen welke instellingen onder maatschappelijk werk vallen, en welke mensen maatschappelijk werk doen, zo moeilijk is het weer te geven wat maatschappelijk werk is, welke de inhoud is.

Velen hebben het getracht te formuleren, en talrijke definities bestaan naast elkaar, ieder een bepaald aspect weergevend. Laten we echter toch eens een poging doen, met gebruikmaking van het bovenstaande om de inhoud van het maatschappelijk werk aan te tonen. Uit het bovenstaande blijkt, dat het maatschappelijk werk zich richt tot individuele personen van iedere leeftijd, vanaf het uur der geboorte tot in de verre ouderdom, indien die individuele personen zich in maatschappelijke nood bevinden.

Nu weet u nog niet voldoende indien ik u niet vertel, wat ik bedoel met „maatschappelijke nood”. Wel, daarmee bedoel ik, de omstandigheid dat een mens niet meer in staat is zich te midden van zijn medemens staande te houden als een zelfstandig wezen en diensgevolge

Stichting Humanitas Hengelo (O)
Secretariaat: Van Ostadestraat 35

Voor bejaarden, ook voor alleenwonenden, hebben wij nog enkele in aanbouw zijnde

woningen te huur

Inhoud: woonkamer, één of twee slaapkamers, keuken en berg-ruimte. Huurprijs: f 5,50 à f 6,— per week, plus bijslag voor sociale verzorging.

Gegadigden kunnen zich tot 15 Maart a.s. uitsluitend schriftelijk melden bij het secretariaat.

daarvan in conflict komt of dreigt te komen met zijn medemens, daardoor zijn levensgeluk en menselijke waarde verspelend. De oorzaken van zulk een situatie liggen zowel in de maatschappij als in het individu, beide onverbreeklijk verbonden grootheden. Het maatschappelijk werk richt zich nu op ieder afzonderlijk individu, dat in deze nood verkeert, met individuele hulp, die beoogt dat speciale individu weer tot zelfstandigheid te brengen en weer zich te leren handhaven als een eigen persoonlijkheid te midden van zijn medemens.

Kortweg geformuleerd zou men dus kunnen zeggen, dat maatschappelijk werk is: individuele hulp aan ieder afzonderlijk individu dat in maatschappelijke nood verkeert.

Laten wij dit nu maar eens nagaan in de praktijk. De gezinsvoogd, die zich richt op het herstellen van de gezins-harmonie van familie X., geeft individuele hulp aan iemand die in maatschappelijke nood verkeert of dreigt te geraken. De maatschappelijke werkster, die gezin A. bezoekt, omdat de man altijd het inkomen verdrinkt, is iemand die individuele hulp verleent in dat ene speciale geval A.

Indien iemand in een afdeling me juffrouw A. bezoekt, omdat ze ongewilde moeder moet worden en daardoor voor grote problemen komt te staan, die ze zonder schade aan haar persoonlijkheid niet meer kan oplossen, dan verleent de maatschappelijke werkster individuele hulp in een speciaal uniek geval.

Wat heb ik u nu met bovenstaande in feite verteld. Wel, dat het maatschappelijk werk zeer veel omvat, omdat het betrekking heeft op de directe individuele nood, ontstaan bij een persoon of een gezin, dat zich door oorzaken uit de maatschappij en uit zich zelf

voortkomend, niet meer kan handhaven als humaan, zelfstandig wezen.

Goed beschouwd heb ik u nog maar weinig verteld over maatschappelijk werk, u weet nu, dat op allerlei terreinen van het maatschappelijk werk instellingen, bepalingen en maatregelen bestaan, die het de individuele werker mogelijk maken om zijn medemens, die in sociale nood verkeert te steunen bij zijn streven naar hernieuwde ontplooiing van zijn persoonlijkheid en menszijn. Ik heb het gevoel of ik u op duizenden meters hoogte over een landschap gevoerd heb. U ziet slechts een zeer vage grote lijn.

Vele vragen rijzen. Om maar een greep te doen: Oorzaken van de maatschappelijke nood; wat onderscheidt het humanistische maatschappelijke werk van het overige maatschappelijke werk; de verantwoordelijkheid van de maatschappelijke werker ten opzichte van de hulpvragende, die in zijn onzelfstandige positie de meest kwetsbare is; de benodigde capaciteiten voor het doen van maatschappelijk werk; de organisatie van het maatschappelijk werk; de werkwijze van de diverse instellingen; de verhoudingen tussen de verschillende takken van maatschappelijk werk; de methodiek van het maatschappelijk werk in de verschillende sectoren enz. Alleen al één vraag: waar gaat het nu om bij het huisbezoek, kan een boekdeel vullen.

We hebben nu boven het landschap gevlogen, laten we in de volgende keren eens een duik doen naar een bepaald punt, ten einde dit duidelijker te kunnen beschouwen. Indien er „passagiers” zijn, die voorkeur voor een bepaald punt hebben, hoop ik dat spoedig te vernemen, ten einde me daarnaar te kunnen richten.

J. BLOM

De Algemene Emigratie Centrale roept hierbij sollicitanten op voor de functie van

DISTRICTS-ADMINISTRATEURS

in de plaatsen Amsterdam, Den Haag en Arnhem. Bekenheid en praktijk met de opstelling van dossiers voor emigranten is gewenst. Aanvangssalaris f 6.000 per jaar. Uitsluitend schriftelijke sollicitaties, waarbij gevoegd een pasfoto, met uitvoerige inlichtingen omtrent leeftijd, opleiding en praktijk, uiterlijk 15 Maart aanstaande te richten tot de directeur van de AEC, Javastraat 100, Den Haag.

BOEKHOUDER/ADMINISTRATEUR

op haar hoofdkantoor in Den Haag. Boekhouddiploma vereist. Salaris f 4.000 per jaar. Uitsluitend schriftelijke sollicitaties met uitvoerige inlichtingen omtrent leeftijd, opleiding en praktijk, uiterlijk 15 Maart a.s. te richten tot de directeur van de AEC, Javastraat 100, Den Haag.

Rectificatie

In de adressenlijst van het vorig nummer is het secretariaatsadres van 's-Hertogenbosch onjuist weergegeven. Het moet zijn: 's-Hertogenbosch: F. Fakkers, Pieter Breughelstraat 100.

DE LEDENWERVING GAAT DOOR

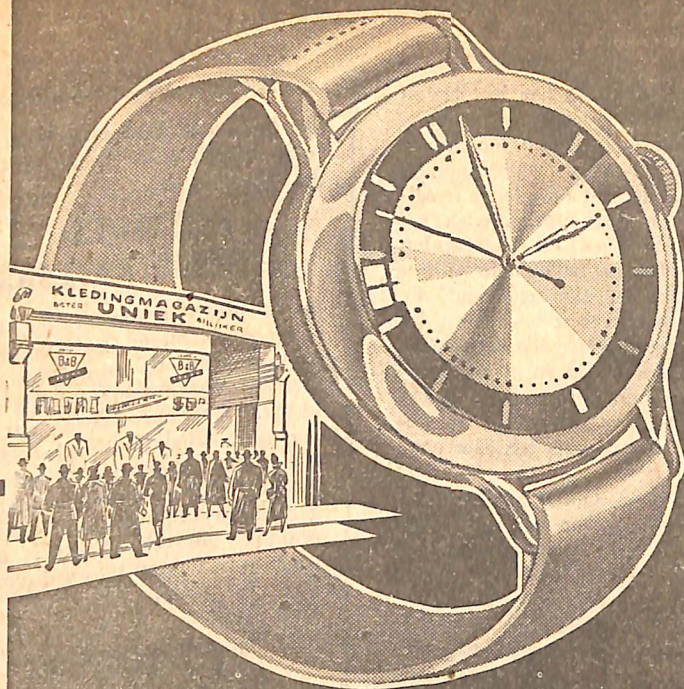
Mocht u ooit gedacht hebben, dat de leden van Humanitas in dit jaargetijde er de voorkeur aan geven, zich over te geven aan een rustige en ongestoorde winterslaap, dan moeten wij u toch wel even uit „de droom” helpen.

Het tegendeel is waar! Juist het frisse winterweer schijnt tot groter activiteit te prikkelen en in tal van afdelingen zijn de leden dan ook in de weer om het ledental van „Humanitas” een flinke zet omhoog te geven. En... niet zonder resultaat. Sinds het begin van onze actie hebben we meer dan duizend nieuwe leden kunnen inschrijven. Dat was al zo in half Januari en intussen zullen er al weer heel wat bijgekomen zijn. We (de landelijke propagandacommissie) vinden dit een verheugend ver-

schijnsel omdat we van mening zijn, dat dit lang geen slecht begin is. Als nu ook nog de afdelingen, die tot nu toe niet op gang konden komen de zaak gaan aanpakken, dan zullen we er zeker in slagen om het ledental nog deze maand boven de 8000 te brengen. Mogen we hierop rekenen? Hier volgen dan nog enige cijfers over de ledenwinst in een aantal afdelingen: op 20 Januari.

Amersfoort	85	Amsterdam	50
Arnhem	31	Breda	36
Delft	70	Mijnstreek	12
Dordrecht	40	Hilversum	8
Groningen	?	Nijmegen	46
Gooi-Noord	89	Utrecht	55
Leiden	13	Velsen	13
Rotterdam	223	Zwolle	10
Tilburg	21		v. G.

Ter ere
van het
20 JAAR
bestaan van
UNIEK

NIEUWENDIJK 143
AMSTERDAM-TEL. 47135

*geven wij, in verband met dit heuglijke feit,
bij aankoop van:*

- ★ COSTUUM
- ★ MANTELCOSTUUM
- ★ WINTERJAS
- ★ DAMESMANTEL
- ★ DEMI-SAISON
- ★ GABARDINE REGENMANTEL
- ★ GABARDINE REGENJAS

'n origineel Zwitsers polshorloge cadeau

Onze speciale
feestaanbiedingen zijn:

met 1 jaar schriftelijke garantie en als EXTRA RECLAME
GRATIS 2 jaar verzekerd tegen diefstal, brand, verlies of ver-
missing, waarbij wij het verzekeringscertificaat gelijktijdig
meegeven.

HET ORIG. „ELCO” HULSMAN MAATSYSTEEM COSTUUM.

het costume dat stormenderhand Nederland veroverd heeft! Onge-
evenaard van pasvorm, in de fraalste dessins, van de beste kwal-
iteiten kamgaren en tropical, geheel naar de laatste mode gemaakt.
Bij aankoop van bovenstaand Elco-costuum geven wij als

f 129.- f 115.- f 98.-

Speciale verrassing: een GOUDDOUBLÉ POLSHORLOGE CADEAU

met 2 jaar garantie en 2 jaar gratis verzekering.

Kamgaren pantalons

in diverse **f 19.50**
dessins f 24,50
Sportcolberts **f 29.50**
f 39,50

Egyptische regenjassen

in de bekendste
merken, gegaran-
deerd, waterdicht **f 29.—**
f 39,—

Winterjassen

in velours, gromby, etc.

Dameswintermantels

in swagger- en aangesloten modellen

ALLES VOOR JUBILEUMPRIJZEN

Tevens ontvangt elke koper(ster) een

FRAAI JUBILEUMGESCHENK

HEERLIJK KOP KOFFIE MET GEBAK, zonder enige verplichting tot kopen.

Om het feest groots te maken, ontvangt
elke bezoeker(ster) in de tijd van 9—1
uur een

Reiskosten worden vergoed

Druk: N.V. „De Arbeiderspers” — Amsterdam